

KODIN OSASTO

Suomalainen lintupaisti.

Lintu kynittää huolellisesti sekä varovasti että ei nahka rikkoonnu ja niin, että ei pinta mustene, halkaitaan otetaan sisälmykset pois, sekä hienot untuvat paperitulella poltetaan jalat leikataan vain polven kohdalla; pestään ja hienolla nidelangalla kääritään kaula silven alle, siis kokonaisuena; hyvä pala voit pannaan rautapataan, jossa se pryyntään. Vaan jos pataa ei ole, voi käyttää mitä keittokattilaa hyvänsä, (vaan rautapata, joka taloudessa olisi välttämätön) pannaan tiivis kansi ja vähitellen höyryä lisätään maldolla. Jos tahdot maukasta, niin on käytettävä tuoretta maipoa, vaan niin vähän kerrallaan, että ei pala. Siis höyryllä ja uunin päällä noin kaksi tuntia eli linnun iän ja koon mukaan. Vaan on oltava huolellinen että ei pala. Kun on valmis, otetaan lintu kokonaisuena vadille, lisätään kastikkeeseen vähän nisujauhoja ja kermaa eli hyvää maipoa ja jos ei se ole kyllin ruskeaa, niin pieni sokerinpala pantuna puhtaan uunin päälle sulamaan ja siitä ohkaisella veitsellä pannaan hiukkaan kastikkeeseen, antaa se kauniin värin. Lintu pannaan vatitiin selälleen, leikataan palloiksi ja kastike eri astiaan sekä tarjotaan syötäväksi. Pipuria eikä mitään mausteita ei saa käyttää. Ne vain turmelevat hyvän maun.

Tämä nille, joilla on kylliksi lintuja ja maipoa, varsinkin kauempana asuville farmariemännille joulupaistin valmistukseen.

Muuten on kummallinen tämä 'humpuukkarin' vapaa maa, jossa pannaan lihat, hedelmät, sokerit sekaisin jotka eivät vähääkään sovi yhteen, joten toteutuu muinaisen tutkijan sanat: "mennä Pariisiin, niin näkee maailman ensimmäisen muodin ja mennä Suomeen, niin saa maailman parhaimman ruuan".

KOKENUT.

Lähettäkääpä emännät enemmän näitä omia, koettuja keitto-ohjeita. — Toim.

PIENIÄ TIETOJA.

Jos halutaan saada näkymättömiä kirjoitusmustetta, niin sekoitetaan yhteen tavalliseen mustepullolliseen puhdasta vettä 10 tippaa vihtrillöllyä. Tällä musteella kirjoitettua annetaan kirjoituksen kuivaa, jonka jälkeen sitä ei näy lainkaan. Kun kirjoitus tahdotaan loistaa näkyviin, lämmitetään vaan paperia ja kirjoitus ilmestyy selvästi.

Jos tavalliseen musteeseen sekoitetaan vähän sulatettua laapiskiveä, saadaan mustetta, joka kirjoitettujen kirjainten ympärille tulee hopeaiset syrjät. Hauska keino tämäkin.

I. T.

Säästäväisyydestä.

Nähtyäni Toverittaresta kodin osaston, jossa oli kirjoitus "keittäjä tunne uunisi" niin ajattelin että kyllä minä sitten olen ollut samaa mieltä sen kirjoittajan kanssa pitkän ajan ja etenkin nyt parin kuukauden ajan. Minä olen pitänyt "furnissaa" paistinuuninani ja se on erinomainen ruokia paistamaan. Ja siinä on myös täytynt kokeilla sen tulen kanssa ennen kuin sen on oppinut tuntemaan, että tietää koska on sopiva lämpö ruokia kypsenteessä. Ja sitten toinen asia, joka pani minut tätä kirjoittamaan on se kuin viime viikkoliikossa Toverittaresta oli Selma-täidin kehoitus kodin osastossa, että saa ilmaista jokainen mielipiteensä säästäväisyydestä. Niin minä kyllä olen samaa mieltä Selma-täidin kanssa siinä että me työläiset juuri olemme niitä joidenka täytyy olla säästäväisiä. Olosuhteet jo sen on opettanut meidän lapsina ollessamme että täytyy läpi päästä joka kohdassa niin vähässä kuin suinkin, niin se jo imeytyi vereen se säästäväisyys niin

että ei taida perheen äidiksi tullaan osata ollakaan muuta kuin olla säästäväinen. Tuntee iloa kun on siinä ja siinä taas päässyt vähän vähemmällä ja se raha erä joka on tullut kohdassa taitka toisessa säästettyä, saa panna säästöön huonon ajan varalta, se on sellaisen ajan varalta kuin perhettä uhkaa sairaus tahi perheen elättäjä jää muuten työttömäksi, niin olisihan se vähän turvallisempaa kuin olisi pienikin säästö joka perheellä sen muustaman ajan varalta, vaikka ei sentään tulisi säästää terveyden kustannuksella, sillä se ei ole säästäväisyyttä, kun sitä kohta seuraa sairaus, joka vie säästöt.

Säästäminen on kyllä välistä melkein mahdotonta, etenkin näin kalliina aikana kuin on kaikki kallista. Mutta kuin vaan perheen isällä on vakainainen työ eikä ole perheessä sairautta, niin kyllä sitä suurella ponnistuksella säästää kuin koettaa tulla toimeen sillä mitä välttämättömmimmän tarvitsee.

Tässä muutama vuosi sitten kun me Suomesta tulimme tänne ja täytyi hyvin pienellä palkalla alottaa täällä elämä uudelleen, niin se meillä oli kummallakin ensi vuodelle että saataisiin se pikkuinen rahasäästö itsellemme sen vielä huonomman ajan varalta. Ja sitä huonompaa aikaa meillä kyllä piisasi, vaan kun mieheni kumminkin sai säännöllisesti työssä käydä, niin siitä huonommasta ajasta vähä kerrallaan selviydyttiin lääkärilaskuihin. Mutta en tiedä kuinka olisi silloin käynyt jos mieheni olisi parikaan kuukautta ollut työhön kykenemätön. Ei siinä olisi auttanut mikään säästäväisyys kun ei olisi ollutkaan mistä säästää. Vaan puhutaan säästäväisyydestä tietysti silloin kuin elämä on säännöllistä, kun perheen isä tuo säännöllisesti tienaaansa rahat kotia, niin voi perheen äitikin silloin jo edeltäpäin arvioida kuinka paljon voi säästää. Ja niin kuin sanoin jo, hän on iloinen kuin hän josain suhteessa voi viettää vähemmällä päästä, jos hän koti "praktikassa" on tehnyt jonkun pienen havainnon, että siinä ja siinä minä voin päästä tällä kerralla vähemmällä, niin se on tietysti perheen yhteinen etu. Ja niin minäkin "kotipraktikassa" tein sen havainnon, että meillä voi mennä hiukan vähemmän kaasuja sekä kolia (hiiliä), sekä sen, että ei ihan joka päivä kyökkikään tarvitse olla ruuan katkussa ja höyryssä. Minä alussa mainitsin, että olen ruvennut käyttämään "furnissaa" paistinuuninani. Se paistaa tasaisesti ei pala eikä raa'aksi jätä. Ja siinä kuin samalla tulella tulee koko talon lämpö, kuuma vesi, sekä samalla etu- ja jälki-ruoka, niin kyllä se on jotain nyt kun koltitkin ovat kallistuneet tavattomasti, niin kyllä se vaan tuntuu monestakin kai hauskalta, jolla on tilaisuutta näin kokeilla, eikä ole tullut tätä ajatelleeksi.

Minä kehoitan, koettakaa emännät kenelle se sopii, niin ette kauppaanne kadu. Saatte pari kolme tuntia kotoa poisikin olla ja kotiin tultuunne on valmis ruoka, kun sen lähtessänne vaan sinne pistätte. Meillä on "furnissaan" kiinnitetty vesilämmityslaitos ja se on juuri parhiksi korkealla hiilloksesta, niin minä siinä renkaan päälle asetan yhden "loodan" vaikka nyt lhalootan ja toiselle puolelle jälkiruoksi omenaputkia tai jotain muuta. Kyllä se niin kauniin ruskeaksi paistuu, että vesi suuhun heti tulee kuin näkee. Ei silloin tietystikään saa olla kova tuli kuin ruokaa on uunissa. Ei muuta kuin tasainen hiillos lapiollisesta hiiliä tahi kahdesta.

Olen sitä täällä tuttavilleni esittänyt ja ne oikein ilmielillä ovat sen muistinsa panneet. Kellä ei ole sitä rengasta, niin voihan siihen hommeta jostain jonkunlaisen 'jalan' tarpeeksi korkealle hiillistä, niin se on yhtä hyvä.

I. T.

MITÄ JA MITEN TULEE TYÖLÄISTEN SÄÄSTÄX.

Lupasin sanoa muutaman sanan tästä, joten täytän nyt lupaukseni. Useammalle perheen äidille ei puhe säästäväisyydestä ole mitään uutta, mutta moni heistä on oppinut säästämään vasta katkerien kokemusten kautta. Monen perheonni on mennyt pirstoiksi siksi, että ei ole koskaan oppittu säästämään, toisten onni on mennyt pilalle siksi, että säästäväisyyttä on kehitetty väärälle suunnalle.

Minä olen sitä mieltä, että meidän työläisten tulee säästää terveyttämme, ruumiillisia ja henkisiä voimiamme ja ennen kaikkea luokkataistelukuntoisuuttamme.

Silloin kun meidän sosialistien kesken puhutaan säästäväisyydestä, niin sillä ei suinkaan tarkoiteta sitä, että säästää rahaa vain rahan tähden eli rikastumisen toivossa ja että tämän tietoinen vastakohta on se, ettei panna minkäänlaista arvoa omalle työlemme ja ansiollemme, vaan että sitä hutiloidaan miten vaan sattuu.

Mitä paremmin me hoidamme oman yksityisen taloutemme luokkasemaamme silmällä pitäen, sitä paremmin kykenemme me kasvattamaan yhteistä luokkataistelutuntamaa. Kykenemme siirtämään ostokykyämme aina sinne, missä se enimmäin hyödyttää työläisten asemaa; kykenemme kannattamaan osuusliikkeitä, puolueellikkeitämme, ostamaan järjestyneen työväen tekemää tavaraa (vaikkapa se usein maksaa enempiikin) maksamaan jäsenveromme puolueeseen ja taloudellisiin järjestöihin sekä työväestön sairausapuyhdistyksiin, paremmin sanoen yhdistykseen, sillä tietääkseni ei tässä maassa ole kuin yksi sosialistinen sairaus- ja hautausapuyhdistys, saksalaisten perustama, mutta voi siihen jäseneksi yhtyä vaikka mistä kansallisuudesta.

Työläiset tarvitsevat kehittävää kirjallisuutta, tarvitsevat tietoja. Työväenluokan tarvitsee koulutusta jäseniään kykeneviksi hallinnollisiin virkoihin sen lisäksi, että sen täytyy ykouluttaa jäseniään luokkatietoisiksi ja ymmärtämään yhteiskunnallisia ilmiöitä. Tätä kaikkea ei voi tehdä, jos ei ole taroudessa ohjaksia.

Ja sitten löytyy niitä, joiden täytyy mitä suurimmalla uhrauksella ja ponnistuksella kiristää itseltään sekin raha, että voivat tilata vuosikerran jotain puoluelehdistämme ja se, joka ei osaa tehdä vaatteita silkeistä, silloin kun ei ole muuta mistä tekee, se henkilö tai se perhe ei kykene tilaamaan puoluelehteä, vaikka kukaan suuri halu siihen olisi. Olen kokenut ja nähnyt, siis tiedän, Olen itse pannut ne sentit, jotka olisin kipeästi tarvinnut vaatteisiin Työmiehen tilaukseen ja puolueverojen maksamiseen.

Kaikki eivät usko kannattavan olla niin kovin puolueellikoiksi, enkä voi heitä siitä moittiaakaan, varsinkaan silloin, kun löytyy niitäkin, jotka voivat tehdä siitä pilkkua.

Mitä siihen sakkijuttuun tulee, niin tiedän, että Toverittaren lukijoissa on niitäkin, jotka eivät saisi viljattai jauhosäkkiä "kraataroitavakseen" vaikka itkisivät. Sen sijaan täytyy heidän ostaa samanlaisesta kankaasta tehtyjä valmiita vaatteita ja kun lakanoina ja tynnyppäillisiä lähdetään ostamaan, niin ne, joita voimme ostaa, ovat paljon huonommasta ja ala-arvoisemmasta kankaasta tehtyjä kuin paremmat jauhosäkit. Jauhosäkkejä tehdään sellaisestakin kankaasta, mistä tehdään hienoja nais-ten ja lasten pukuja. On kyllä seläistakin säkkikangasta, joka ei kelpaa muuta kuin tilkkutäkin vuoriksi, mutta paljon keuhommasta kankaasta ja rumemmasta kankaasta tehtyjä valmiita vaatteita saa ostaa puodista.

Nille, jotka tasi säästäväisyydestä täst'edes kirjoittavat, tahdon tehdä sen pyynnön että eivät ottaisi puolustaaksensa minua persoonallisesti. Ne kirjeet, jotka ovat enemminkin tästä kirjoitettu, julkaisen sellaisenaan pienillä huomautuksilla.

Kysymys nyt ei ole siitä, mikä

minä olen, vaan kysymys on siitä, onko se vastoin meidän luokkaetujamme, että Toverittaren kodin osastossa työläisvalmot neuvovat toisiaan miten voi parhaiten tulla kotitaloudessaan toimeen ja että Peltto ja Kotilehden kautta opetetaan tekemään perunaleipää.

Lopuksi annan tässä erään neuvon, jonka olen oppinut erältä mieheltä. Jos kuluttaa vaan vaikkapa nikkelin päivässä juodakseen lasillisen olutta, niin karttuu siitä jo vuoden mittaan \$18.00. Ja jos vaan nikkelin päivässä kuluttaa tupakkaa on se toinen \$18 vuodessa. Yhteensä \$36 vuodessa. Mies, joka minulle tämän laskun antoi, sanoi, että perheellisenä miehenä ei hänen kannata kuluttaa sitä rahaa yksilölliseen nautintoon, josta ei ole edelleen mitään hyötyä, vaan sen sijaan hän katsoo kannattavan kuluttaa sen paremmin sellaisiin nautintoihin, mistä valmo ja lapsetkin pääsevät osallisiksi.

Tuolla rahasummalla voisi myöskin tilata kaikki suomalaiset puoluelehdet ja vuotuiset julkaisut, maksaa puolueveronsa ja ostaa vielä muutaman kirjankin lisäksi. — SELMA-TÄTI.

Hauskaa Joulua

Joulurimeua jalea synkkihin söppihin valoa!

Vaatetta suojaksi hentojen, orpolapsien ventojen!

Kaikille kuusoset palamaan hymyä kasvoille valamaan!

Tulkoon huolien haihtumus, itkun iloksi vaihtumus!

Leipää puutteen majoihin, lämpöä kylmiin vajoihin!

Olköön vapaus orjien, ojennus selkien norjien!

Saakohon juhla juhlien lahjoja tuoden ja tuhlien! Hilja Linamaa.

KIRJEEEN EIVÄT HUKU,

kun tilaatte Toverista leimasimen, jolla painatte nimenne ja osotteenne kirjekuoren kulmaan ennenkuin sen panette postiin. Leimasimet, joissa on kolme riviä, rvin leveys ei yli kahden tuuman, maksavat 75c.

Jouluiloa lapsille!

Jouluiloa lapsille tulee tuomaan Lasten Joulu 1916, monine kauniine kuvineen ja kirjoituksineen. Siinä on monta hauskaa kuvaa joulupukista, jonka kaikki lapset tuntevat.

Monivärinen kansi-kuva on pojasta ja tytöstä, jotka ovat joulukuusta etsimässä ja heistä on pieni näytelmäkin tässä Lasten Joulussa.

Aikuvuolla on Hilja Linamaan kirjoittama runo Joulupalot sievän kuvan kanssa.

Ja sitten on Lasten Joulussa kuva "Vesipojasta" ja indiaani- poijasta, rikasten joulusta ja köyhään joulusta, saksalaisesta joulukuusesta ym. ym.

Mutta kaikista mielenkiintoisimmat lienevät kuvat siitä miten näppärästi lapset esiintyvät näytöskappaleissa, Norwoodissa, Mass.

Tilakaa tämä Lasten Joulu lapsillenne jouluksi.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.